

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 11 0 U 019027 17 Uvp
Banjaluka, 08.05.2019. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću sastavljenom od sudija Smiljane Mrše, kao predsjednika vijeća, Svjetlane Knežević i Edine Čupeljić, kao članova vijeća, uz učešće Zdravke Čučak, kao zapisničara, u upravnom sporu po tužbi B.K. iz B. (u daljem tekstu: tužiteljica), protiv akta broj ... od 28.04.2016. godine, tuženog Fonda, u predmetu oglašavanja rješenja ništavim, odlučujući o zahtjevu tužiteljice za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Banjaluci broj 11 0 U 019027 16 U od 09.12.2016. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 08.05.2019. godine, donio je

PRESUDU

Zahtjev se odbija.

Obrazloženje

Pobijanom presudom odbijena je tužba podnesena protiv osporenog akta bliže označenog u uvodu ove presude, kojim je odbijen prijedlog tužiteljice za oglašavanje ništavim rješenja tuženog broj ... od 14.07.2014. godine i broj ...od 13.06.2012. godine.

Odbijanje tužbe sud je obrazložio razlozima da je zakonito postupio tuženi kada je odbio prijedlog tužiteljice za oglašavanje ništavim svojih rješenja od 14.07.2014. godine i 13.06.2012. godine, jer u konkretnom slučaju nije ispunjen niti jedan od uslova propisanih odredbom člana 252. Zakona o opštem upravnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 13/02, 87/07 i 50/10 - u daljem tekstu: ZOUN), a da razlog na kojem tužiteljica zasniva svoj prijedlog podnesen dana 05.06.2015. godine, a to je odluka Ustavnog suda Republike Srpske broj U-38/12 od 30.10.2013. godine (objavljena u „Službenom glasniku Republike Srpske“ broj 96/13 od 12.11.2013. godine) kojom je utvrđeno da član 141. stav 1. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 134/11, 82/13 i 103/15 - u daljem tekstu: Zakon o PIO) nije u saglasnosti sa Ustavom Republike Srpske, ne predstavlja osnov za oglašavanje rješenja ništavim, nego je osnov za podnošenje prijedloga za ponavljanje upravnog postupka, odnosno izmjenu pojedinačnog upravnog akta koji se shodno odredbi člana 69. Zakona o Ustavnom sudu Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 104/11 i 92/12 - u daljem tekstu: Zakon o Ustavnom sudu) može podnijeti najkasnije u roku od šest mjeseci od dana objavljivanja odluke Ustavnog suda u „Službenom glasniku Republike Srpske“ ako od dostavljanja pojedinačnog akta do donošenja odluke suda nije prošlo više od godinu dana, a koji postupak tužiteljica nije pokrenula.

Blagovremeno podnesenim zahtjevom za vanredno preispitivanje pobijane presude (u daljem tekstu: zahtjev), tužiteljica pobija zakonitost iste zbog povrede pravila postupka koja je od uticaja na rješenje stvari i pogrešne primjene materijalnog prava. U zahtjevu interpretira utvrđenja nižestepenog suda iz pobijane presude i iznosi da su ista pogrešna i

proizvoljna, te suprotna osnovnim načelima upravnog postupka ustanovljenim odredbama člana 5., 6., 8., 9. i 10. u vezi sa odredbom člana 123. ZOUP, kao i odredbama člana 6. stav 1. Konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda i člana 1. Protokola prvog uz Konvenciju. U prvom redu ističe da odredba člana 69. Zakona o Ustavnom sudu ne isključuje primjenu odredaba ZOUP po pitanju mogućnosti izjavljivanja redovnih i vanrednih pravnih lijekova, te posebno dodaje da se ista ne može primijeniti na njen slučaj, jer je ona tražila oglašavanje ništavim i rješenja od 14.07.2014. godine koje je doneseno nakon donošenja odluke Ustavnog suda Republike Srpske broj U-38/12 od 30.10.2013. godine. Ostaje kod svog stava da su bili ispunjeni uslovi da se rješenja tuženog od 13.06.2012. i 14.07.2014. godine oglase ništavim u smislu odredbe člana 252. tačka 4. i 5. ZOUP, kao i kod stava da joj je tim rješenjima tuženi nezakonito utvrdio prestanak stečenog prava, što je sve izgubio iz vida nižestepeni sud čija odluka mora biti ne samo pravilna, već i pravična, a što pobijana presuda sigurno nije. Zbog navedenog predlaže da ovaj sud zahtjev uvaži i pobijanju presudu ukine, te predmet vrati na ponovno suđenje.

Tuženi u odgovoru na zahtjev ističe da osporenim aktom nisu povrijeđene odredbe Zakona o PIO, niti pravila postupka, pa ostaje kod navoda datih u obrazloženju osporenog akta i predlaže da se zahtjev odbije.

Razmotrivši zahtjev, odgovor na zahtjev, pobijanu presudu i osporeni akt, saglasno odredbi člana 39. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 109/05 i 63/11 - u daljem tekstu: ZUS), kao i cjelokupne spise ovog upravnog spora i predmetne upravne stvari, ovaj sud je odlučio kao u izreci presude iz sljedećih razloga:

Pravilno je pobijanom presudom odbijena tužba podnesena protiv osporenog akta tuženog od 28.04.2016. godine, uz iznošenje valjanih razloga od strane nižestepenog suda koje tužiteljica nije dovela u sumnju navodima zahtjeva.

Tačan je zaključak suda da u konkretnom slučaju nisu bili ispunjeni uslovi za oglašavanje ništavim rješenja tuženog od 13.06.2012. godine i od 14.07.2014. godine. Naime, odredba člana 252. ZOUP propisuje da se ništavim oglašava rješenje: 1) koje je u upravnom postupku doneseno u stvari iz sudske nadležnosti ili u stvari o kojoj se uopšte ne može rješavati u upravnom postupku; 2) koje bi svojim izvršenjem moglo prouzrokovati neko djelo kažnjivo po krivičnom zakonu; 3) čije izvršenje nije moguće; 4) koje je donio organ bez prethodnog zahtjeva stranke, a na koje stranka nije naknadno izričito ili prećutno pristala; 5) koje sadrži nepravilnost koja je po nekoj izričitoj zakonskoj odredbi predviđena kao razlog ništavosti. Insistiranje tužiteljice da se njen slučaj može podvesti pod tačku 4. i tačku 5. pomenute odredbe, da se dakle radi o rješenjima donesenim bez zahtjeva stranke na koje ona nije naknadno pristala, odnosno o rješenjima koja sadrže nepravilnost koja je po nekoj izričitoj zakonskoj odredbi predviđena kao razlog ništavosti, nema osnova, što je sve valjano obrazložio nižestepeni sud.

Konkretno, tužiteljica je prijedlog za oglašavanje ništavim rješenja koji je podnijela dana 05.06.2015. godine zasnovala na postojanju odluke Ustavnog suda Republike Srpske broj U-38/12 od 30.10.2013. godine, što nije pravni osnov za oglašavanje ništavim rješenja po odredbi člana 252. ZOUP, već je osnov za podnošenje prijedloga za izmjenu pojedinačnog upravnog akta, odnosno za ponavljanje upravnog postupka u kojem je on donesen, u skladu sa odredbom člana 69. Zakona o Ustavnom sudu. Tumačenje tužiteljice da odredba člana 69. Zakona o Ustavnom sudu nije isključila primjenu odredaba ZOUP je tačno, ali nije od uticaja jer ZOUP kao opšti procesni zakon propisuje redovne i vanredne pravne lijekove (među

kojima je i oglašavanje rješenje ništavim), a pomenuta odredba člana 69. Zakona o Ustavnom sudu faktički propisuje posebna pravna sredstva čiji je cilj otklanjanje posljedica primjene zakona čija je neustavnost utvrđena, a koja pravna sredstva se mogu koristiti isključivo u okviru rokova propisanih tom odredbom, dakle u roku od šest mjeseci od dana objavljivanja odluke u „Službenom glasniku Republike Srpske“ ako od dostavljanja pojedinačnog akta do donošenja odluke suda nije prošlo više od godinu dana.

Sa aspekta tužiteljice je to od značaja iz razloga što je njoj obustavljena isplata penzije u skladu sa odredbom člana 141. stav 1. Zakona o PIO prvostepenim rješenjem broj ... od 09.03.2012. godine (koje joj je uručeno 20.03.2012. godine), a ne rješenjima tuženog od 13.06.2012. i 14.07.2014. godine koja su donesena po žalbama tužiteljice i koja je mogla i morala pobijati u okviru upravnog spora ako ih je smatrala nezakonitim, a što konačno znači da tužiteljica ne može, odnosno nije ni mogla ostvariti pravo po odredbi člana 69. Zakona o Ustavnom sudu, sve da je prijedlog i podnijela u subjektivnom roku od šest mjeseci od dana objavljivanja pomenute odluke Ustavnog suda Republike Srpske, a evidentno nije. Ovo zbog toga što je od dostavljanja tužiteljici pojedinačnog upravnog akta broj 1026418421 od 09.03.2012. godine, koje je izvršeno dana 20.03.2012. godine (povratnica u spisu) do donošenja odluke Ustavnog suda Republike Srpske broj U-38/12 od 30.10.2013. godine nesporno prošlo više od godinu dana, što neosnovano gubi iz vida tužiteljica pogrešno zaključujući da pozivom na tu odluku, traženo pravo može ostvariti kroz odredbu člana 252. tačka 4. i 5. ZOUP, što pravno nije moguće niti izvodivo, a što je valjano zaključio nižestepeni sud.

Kod takvog stanja stvari po ocjeni ovog suda u pobijanoj presudi nije ostvaren nijedan razlog njene nezakonitosti predviđen u odredbama člana 35. stav 2. ZUS, pa se zahtjev tužiteljice odbija, na osnovu člana 40. stav 1. istog zakona.

Zapisničar
Zdravka Čučak

Predsjednik vijeća
Smiljana Mrša

Za tačnost opravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarne
Amila Podrašćić